

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

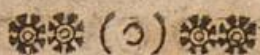
Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Reverendissimis Perillustribus Ac Religiosissimis Dominis Dominis, Ducalis
Ecclesiæ Campidonensis, Ordinis S. Benedicti, S. Sedi immediatè subjectæ
Capitularibus, Dominis Ac Patronis Meis Perquam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

Reverendissimis Perillustribus

Ac

Religiosissimis

DOMINIS DOMINIS,

**Ducalis Ecclesiæ Cam-
pidonensis,**

Ordinis S. Benedicti,

S. Sedi immediatè subjectæ

CAPITULARIBUS,

*DOMINIS AC PATRONIS MEIS
PERQUAM GRATIOSIS.*

Domino Adalberto L. B. de Falckenstein,
Decano.

Domino Josepho à Liebenfels. Vice-
Decano.

X 2

D.Bo-

DEDICATIO:

- D. Bonifacio à Danckenschvveil Senior
ac Jubilæo.
D. Columbano à Liebenfels.
D. Othmaro L. B. à Bodmann.
D. Gregorio L. B. de Vehlin.
D. Meinrado L. B. de Freyberg.
D. Christophoro Giel à Gielsparg.
D. Mauro à Schönberg.
D. Benedicto à Pirck.
D. Coelestino L. B. à Rosenbusch.
D. Placido L. B. ab Egloff.
D. Bernardo Ungelter L. B. à Deiffen-
hausen.
D. Castulo à Neuenstein.
D. Theodoro L. B. à Prasberg.
D. Wilibaldo Schlöderer à Lachen.
D. Adelrico Reich à Reichenstein.
D. Romano L. B. de Grandmont.
D. Gordiano à Pubenhofen.
D. Ruperto ab Horben.
D. Joanni Baptistæ L. B. à Bodmann.
D. Corbiniano Speeth L. B. in Hettrich-
gen.
D. Basilio L. B. Reichle à Meldegg in Fel-
heimb.

D. Epi-

DEDICATIO.

D. Epimacho de S. Vincentio.
D. Mariano L. B. de Welden.
D. Innocentio L. B. de Alt - & Neuen
Frauenhofen.
D. Honorio L. B. de Bemmberg.
D. Anselmo L. B. Reichle in Horn.

Uòd præsumam *Reverendissimis*
& *Perillustribus Dominis Capi-*
tularibus, hocce opusculum
meum humiliter dedicare,
est, quia de *Conscientia*, *Ac-*
tibus humanis & *peccatis tractat*; quod ip-
sum obedientiæ meæ, tanquàm Confes-
sarii

DEDICATIO.

sarii ordinarii, licet indigni, & officii esse notum est; utpotè dijudicare inter actus humanos, an boni, malive sint: Conscientias examinare, an rectæ, erroneæ, dubiæ, vel scrupulosæ sint: Erroneas in viam rectam ducere: scrupulosas & fluctuantes compescere, ac consolidare, nec non peccatorum naturam discernere, distinguereque. Cum igitur *Reverendissima & perillustres Dominationes vestre* parvitati meæ conscientias suas frequentius cum fidelitate concedere soleant: actus suos humanos examinandos conferant: ac defectus quotidianos sincerius in Domino confidant; non alii utique libellus iste debebatur, quàm *Reverendissimis & Perillustribus Dominationibus vestris*, quippe quibus ex obligatione reciproca necessitatus existam; utpote ut conscientiam meam, Actusque humanos bonosque, malosque, atque etiam indifferentes illis ipsis in Libro offeram, qui suas mihi conscientias

orete-

DEDICATIO.

oretenus in Confessionibus fidelissime
 concredere consuevere. Porro ne puter
 æquitati minus satis facturus reddendo
 verba pro rebus, verbis pro fœnore &
 censu superaddo doctrinam Theologico-
 moralem de conscientia, Actibus hu-
 manis, & Peccatis: seu Regulas doctri-
 nales, quomodo bonum honestum sit
 amplectendum, malum peccati fugien-
 dum & adversandum: DEUS T. O. M.
 summè colendus, diligendusque: quod
 nobis fieri nolumus, alteri ne faciamus:
 convenienter naturæ vivendum: non
 plus irascendum, comedendum aut bi-
 bendum, quàm oportet &c. Est enim
 libellus hic, Navis una ex illis Divi Ja-
 cobi cap. 3. v. 4. *Ecce & naves, cum
 magnæ sint, & à ventis validis minentur, cir-
 cumferuntur à modico gubernaculo, ubi impetus
 dirigentis voluerit; quia sicut Navis guber-
 naculo tenui, ut videtur, & exiguo om-
 nia diriguntur [ubi impetus dirigentis*

DEDICATIO.

voluerit] ita in libello præfenti exponitur & explicatur *Conscientia*, five dictamen Intellectus practicum, quo hic & nunc decernitur, quid secundum rationem modò faciendum sit, aut omittendum; aut certè in rebus jam peractis est iudicium Intellectus decernentis, an res ex ratione peracta sit benè, an verò perperam. Ecce quantula res sit, quæ totum tamen in humanarum actionum directione obtinet dominatum. Quid enim exilius, & in speciem contemptibilis est, quàm unius hominis de rebus agendis actisque iudicium? certè humana, quæ de se passim circumferebantur iudicia, insuper habebat Apostolus, & contemptui. *Mihi autem pro minimo est* (inquit) *ut à vobis iudicer, aut ab humano die.* Quid verò de unius hominis iudicio dicturum credimus, qui de pervulgatis plurimorum hominum de se sententiis sentiebat tam jejunè? imò tam contemptim? Verum

DEDICATIO.

rum ut aliena de se dictoria & censuras
 pro minimo haberet Apostolus, sanè
conscientie suæ testimonium & iudicium
 adeo non parvi faciebat, ut eam *GLO-*
RIAM SUAM compellare non erubef-
 cat. Exigui itaque momenti ut sint alie-
 na de re iudicia, tuum tamen magni pen-
 de & venerare. Exigua ut videtur res,
 eā tamen ejusmodi est, ut ab illa omnis
 moralis bonitas perversitasque actionum
 humanarum liquidò dependeat. Ab hac
 autem animæ in hac mortali vita quietem
 aut perturbationem, in futura verò salu-
 tem aut condemnationem omnem exis-
 tere, in confesso est. Ne itaque parvum
 dixeris, à quo tanta pendet & dirigitur
 rerum machina. Neque gubernaculum
 quamvis visu non admodum sit elegans,
 & in ultima navis parte constitutum, dig-
 nitate ulli cedit armamento: imò singula
 longè superat. Ut proinde præclare ad-
 modum dictum sit illud à D. Jacobo:
 „ Ecce

„ Ecce

DEDICATIO.

„ Ecce & naves, cum magnæ, sint, &
 „ ventis validis minentur, circumferuntur
 „ à modico gubernaculo, ubi impetus di-
 „ rigentis voluerit. Hanc igitur Jaco-
 beam Navim, vel potius gubernaculum
 ejus: „ Conscientiam, Dominationibus
 „ vestris Reverendissimis & Perillustribus
 offero, consecro & exopto Bonam, quæ
 nec præsentibus terreatur, nec futura ex-
 paveſcat. De qua præclare, ut aſſolet,
 D. Bernard. *Nihil eſt jucundius, nihil tutius,
 nihil ditius bona conſcientia: premat corpus,
 trahat mundus, terreat diabolus, illa ſecura
 eſt.* Quid enim aut hominum judicia me-
 tuam, ſi meo ipſo me abſolvo? aut quid
 dæmon mihi noceat, ſi mea me con-
 ſcientia non admordeat? an mihi, iſ quid-
 quam perſuaſerit, quod falſum eſſe mea
 mihi conſcientia atteſtatut? an Deum mi-
 hi offenſum eſſe impoſuerit, quem mihi
 propitium eſſe, Dei vices gerens conſcien-
 tia liquido affirmat? Quid demum timen-
dum

DEDICATIO.

dum est mihi ? ne Deus quidem , qui
totum, quod habet in me jus, conscien-
tiæ meæ iudicio transcripsit, & consigna-
vit. Atque adeo, subdit idem Bernardus.
» Bona conscientia secura erit cùm corpus
» morietur : secura , cùm anima coram
» DEO præsentabitur. Et hanc quidem
securè vivendi felicitatem elegantius de-
scribit serm. de Magdal. *Absit*, inquiens,
» ut in terra suaviter viventium, gaudio-
» rum inveniat materia, cùm tantis al-
» ternationibus tota mundi facies immute-
» tur. Sed est gaudium continua sibi ju-
» cunditate firmissimum , quod perfectus
» animus de secura sibi conscientia polli-
» cetur. Mens enim ab hujus mundi as-
» peragine pura, deterfa, & in divinæ con-
» templationis acumen totum desiderii
» sui figens affectum , minas aspernatur,
» nescit timorem, spem falsam eludit, &
» omnium scandalorum immunis, in pa-
» ce in idipsum dormit & quiescit. Hanc
pro-

DEDICATIO.

proinde conscientiam mundam, secu-
ram, timoratam, omnis mali, nesciam.
„ Vestris Reverendissimis & Perillustribus
„ Dominationibus animitus exopto, atque
„ humiliter offero.

*Vester Servus obsequen-
tissimus*

Fr. ELISEUS
Franciscanus.

APPRO-